

Nordic Changemaker Map: Utmaningar och trender för Sveriges samhällsentreprenörer

Om undersökningen

Under 2021 har Reach for Change och Ashoka Nordics genomfört en undersökning med samhällsentreprenörer i hela Sverige. Totalt deltog 200 personer i en enkätundersökning och 80 stycken intervjuades. Syftet med rapporten var att identifiera de främsta utmaningarna för samhällsentreprenörer samt presentera rekommenderade åtgärder till politiker och beslutsfattare. Metoden som användes i undersökningen var en så kallad snöbollsmetod. Det innebär att ett nomineringssystem användes där varje involverad samhällsentreprenör fick nominera en annan. På så sätt kunde kartläggningen bryta silos, nå ett bredare nätverk och möjliggöra en större representation av röster.

Fem trender

1.

Fast i överlevnadsläge

84% av de som deltog i studien uppger att det främsta hindret för att utveckla sin verksamhet och nå en större samhällseffekt (impact) är bristen på pengar och investering. Den främsta utmaningen för samhällsentreprenörer är att finansiera kärnfunktioner, daglig verksamhet samt ledarskaps- och teamutveckling. Bristen på finansiering leder till svårigheter att sätta långsiktiga strategier och visioner.

2.

Majoriteten har personlig koppling till samhällsproblemet

De flesta som deltog i studien har en personlig eller nära koppling till problemet de vill lösa. 65% av deltagarna säger att passion är den viktigaste faktorn för att skapa samhällseffekt. Detta bidrar till rapportens slutsats om att motivation är avgörande för att långsiktigt jobba som samhällsentreprenör. Utöver personlig koppling är det många som drivs av känslan av att inte acceptera status quo.

3.

Alla pratar om gränsöverskridande samarbete men få lyckas

Samarbeten kan vara avgörande för en samhällsentreprenör. Det finns dock en utmaning när viljan till samarbete finns från den andra parten men inte tillräckligt med tid eller budget att investera. Många upplever även en ojämn maktbalans, där den finansiella partnern kräver att den mottagande organisationen gör allt arbete, vilket snarare kan ha negativa konsekvenser på organisationens utveckling och samhällseffekt.

4.

Timing är nyckeln

Samhällsentreprenörer har innovativa och nya lösningar som ofta är "före sin tid", vilket kan innebära en utmaning i start up-fasen om marknaden inte är redo eller kanske inte ens existerar. Ett exempel är en deltagande entreprenör som jobbar med solpaneler. För tio år sedan behövdes en förklaring till varför solpaneler bör användas, medan det idag är en självklarhet för de flesta.

5.

Community är avgörande

Många samhällsentreprenörer har svårt att få tillgång till relevanta communities. Det leder till att många jobbar i ensamhet, och inte får tillgång till rätt verktyg och kunskap för att utveckla sin verksamhet.